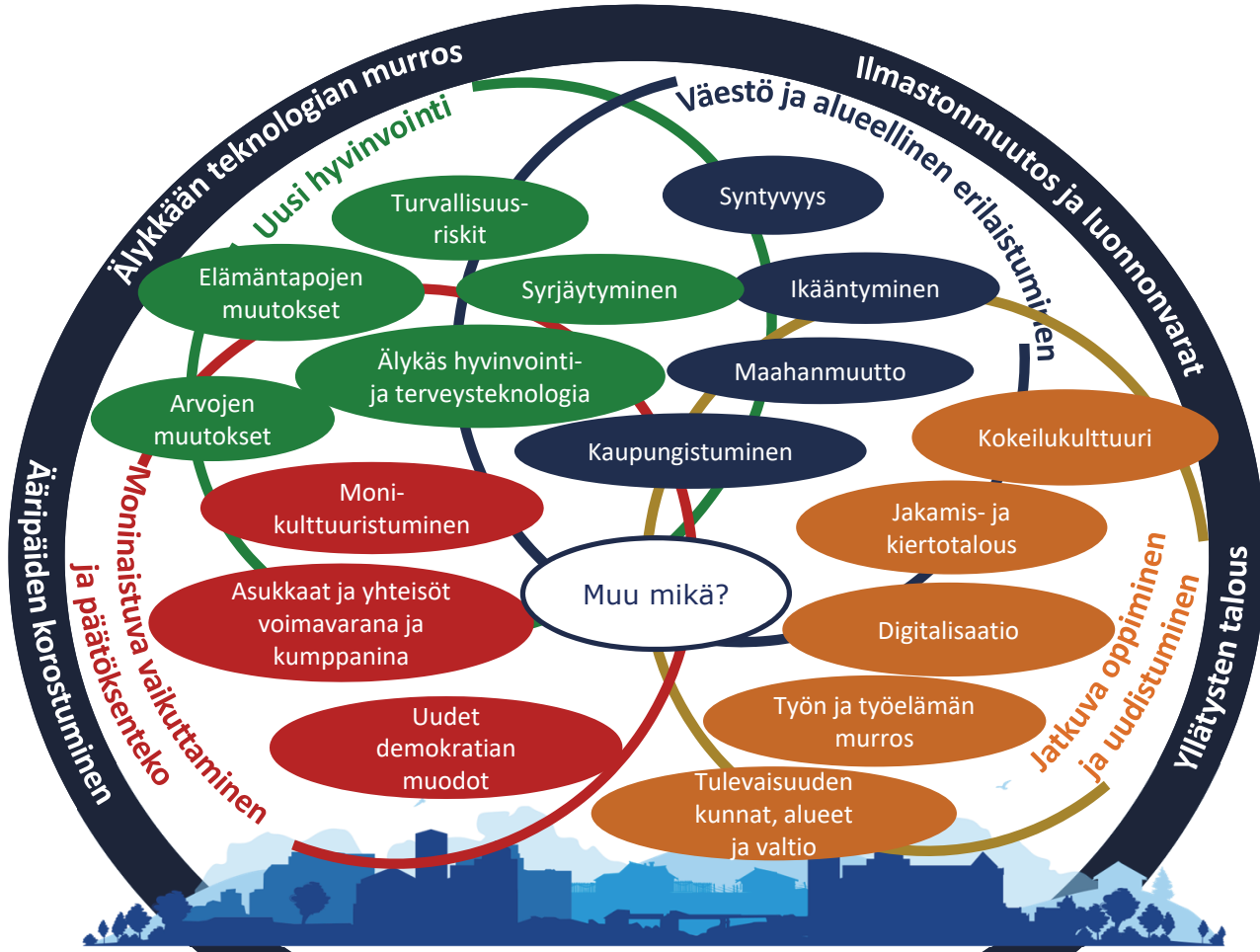

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Uudet demokratian muodot

Uudet demokratian muodot

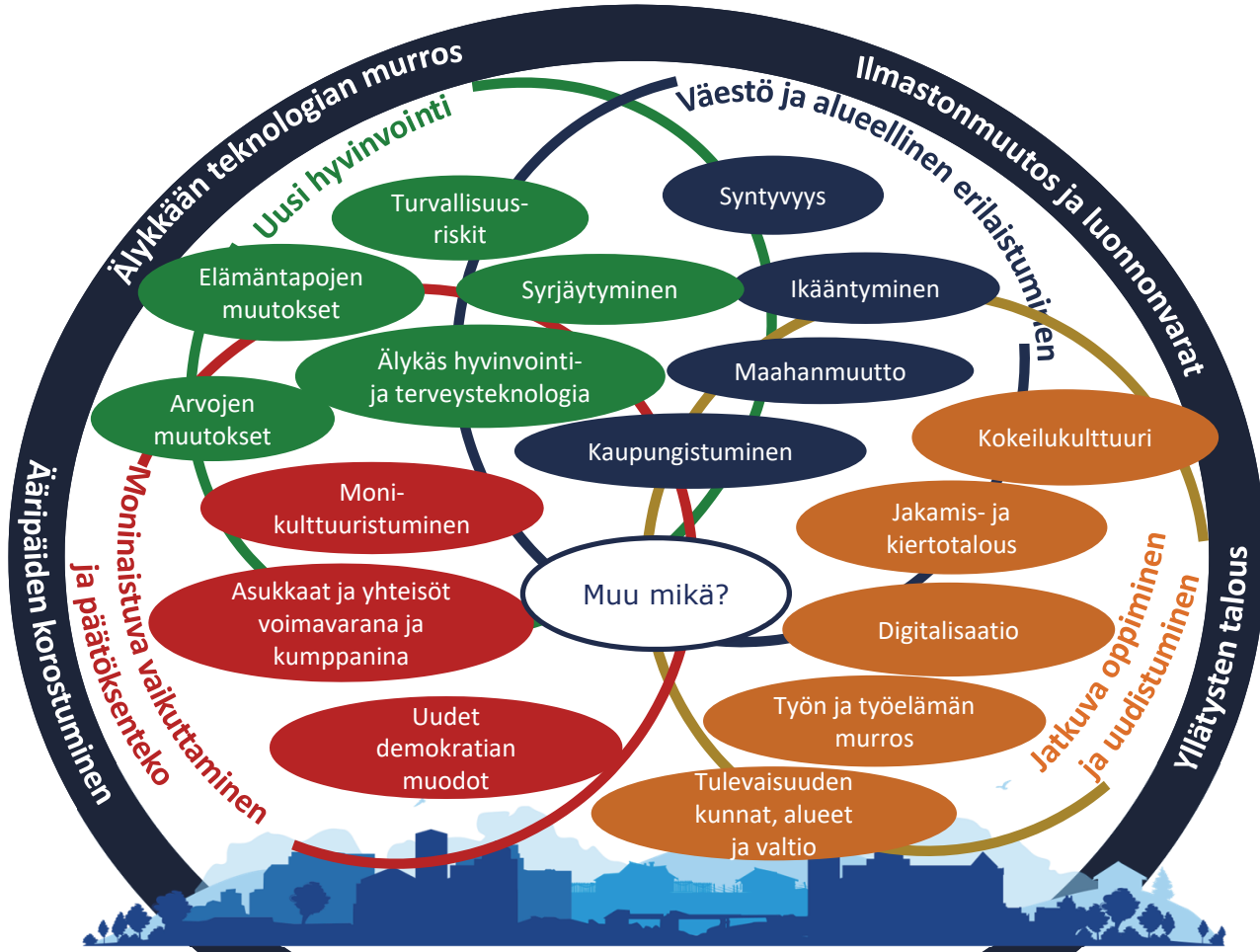
Tutkimusten mukaan ihmiset haluavat myös tulevaisuudessa vaikuttaa yhteiskunnallisiin ja oman lähiympäristöönsä liittyviin asioihin, mutta osallistuminen kanavoituu eri tavalla kuin perinteisesti on ajateltu. Suorat ja muut uudet vaikuttamisen muodot tulevat haastamaan entistä kovemmin edustuksellista demokratiaa. Demokratia on vaarassa kriisiytyä mikäli se ei kykene uudistumaan siten, että uudet vaikuttamisen keinot tulevat keskeiseksi ja hyväksytyksi osaksi poliittista järjestelmää.

Käytännössä uudet demokratian muodot tarkoittavat matalan kynnyksen osallistumista, esimerkiksi verkon kautta tapahtuvien kyselyin, äänestyksin ja vaalein, osallistuvaa budjetointia, asiakas- ja kuntalaisraateja, palvelujen yhteiskehittämistä sekä myös verkostojen kautta vaikuttamista. Myös kansalaisjärjestöjen merkitys näyttää korostuvan uuden demokratian kentässä. Uudenlainen demokratia on entistä enemmän yhdessä tekemistä ja kumppanuutta.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Asukkaat ja yhteiset voimavarana ja kumppanina

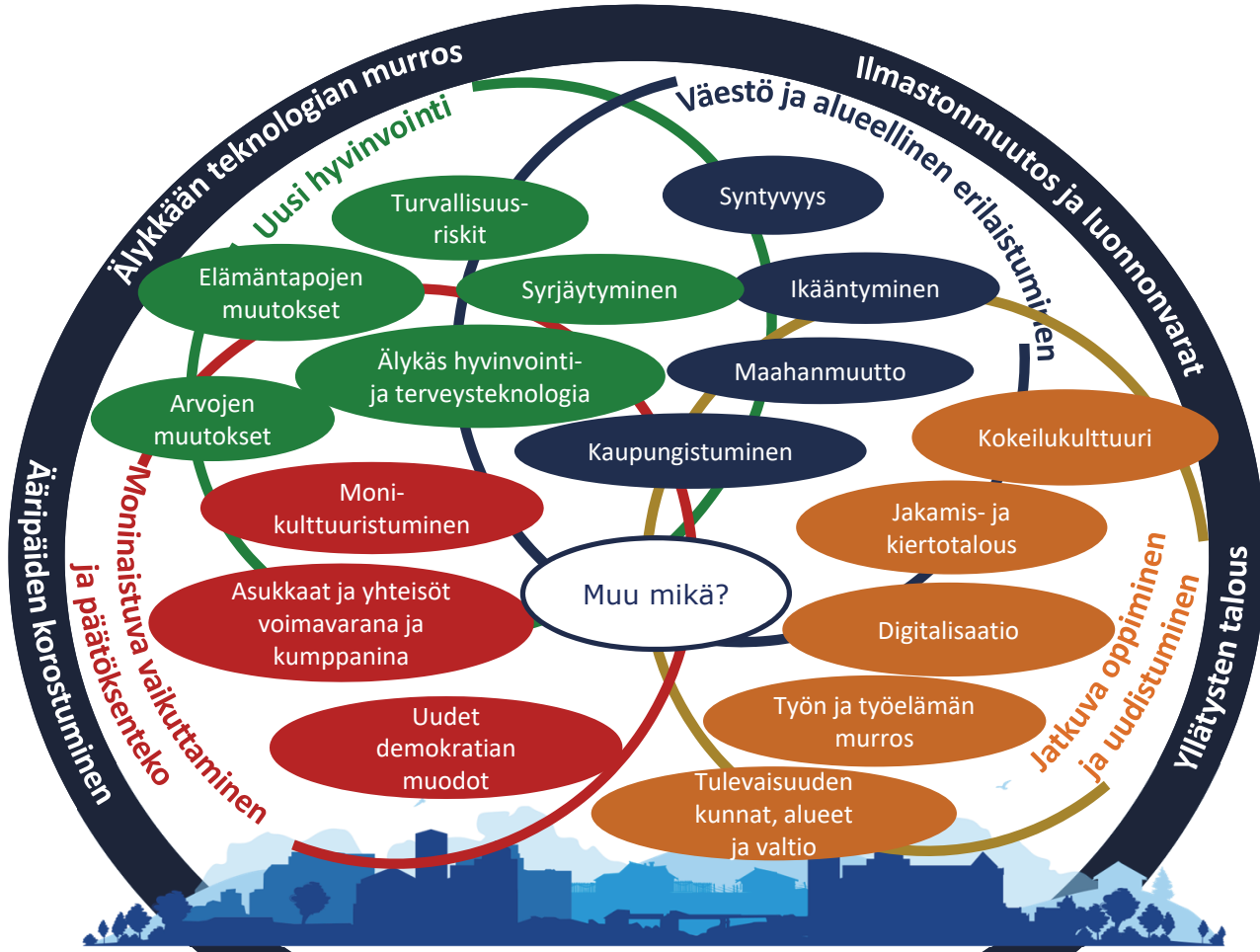
Asukkaat ja yhteisöt voimavarana ja kumppanina

“Viranomainen tietää parhaiten” -ajattelu on murtumassa. Tieto on nykyisin jo kaikkien ulottuvilla. Samalla uusyhteisöllisyys on kasvamassa. Kokemusta hyvästä elämästä haetaan perinteisten lähiyhteisöjen ohella yhä useammin vapaa-ajan yhteisöjen ja internetin luomien verkostojen kautta. Uudenlainen yhteisöllisyys ei noudata hierarkkista muotoa.

Kehitys voi johtaa siihen, että julkinen sektori ymmärtää yhä laajemmin kansalaisen merkityksen voimavarana ja kehittämisen moottorina. Tämä voi tarkoittaa, että kansalaisten osallistumismahdollisuuksia ja osallisuutta edistetään eri tasoilla ja tarjotaan erilaisia kasvualustoja uusyhteisöllisyydelle. Palvelujen järjestämisessä tämä voi tarkoittaa sitä, että julkinen sektori pyrkii tietoisesti uusiin toimintatapoihin ja kumppanuuksiin palvelujen järjestämisessä asukkaiden ja yhteisöjen kanssa ja avaa toimintaansa kansalaisyhteiskunnan suuntaan.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

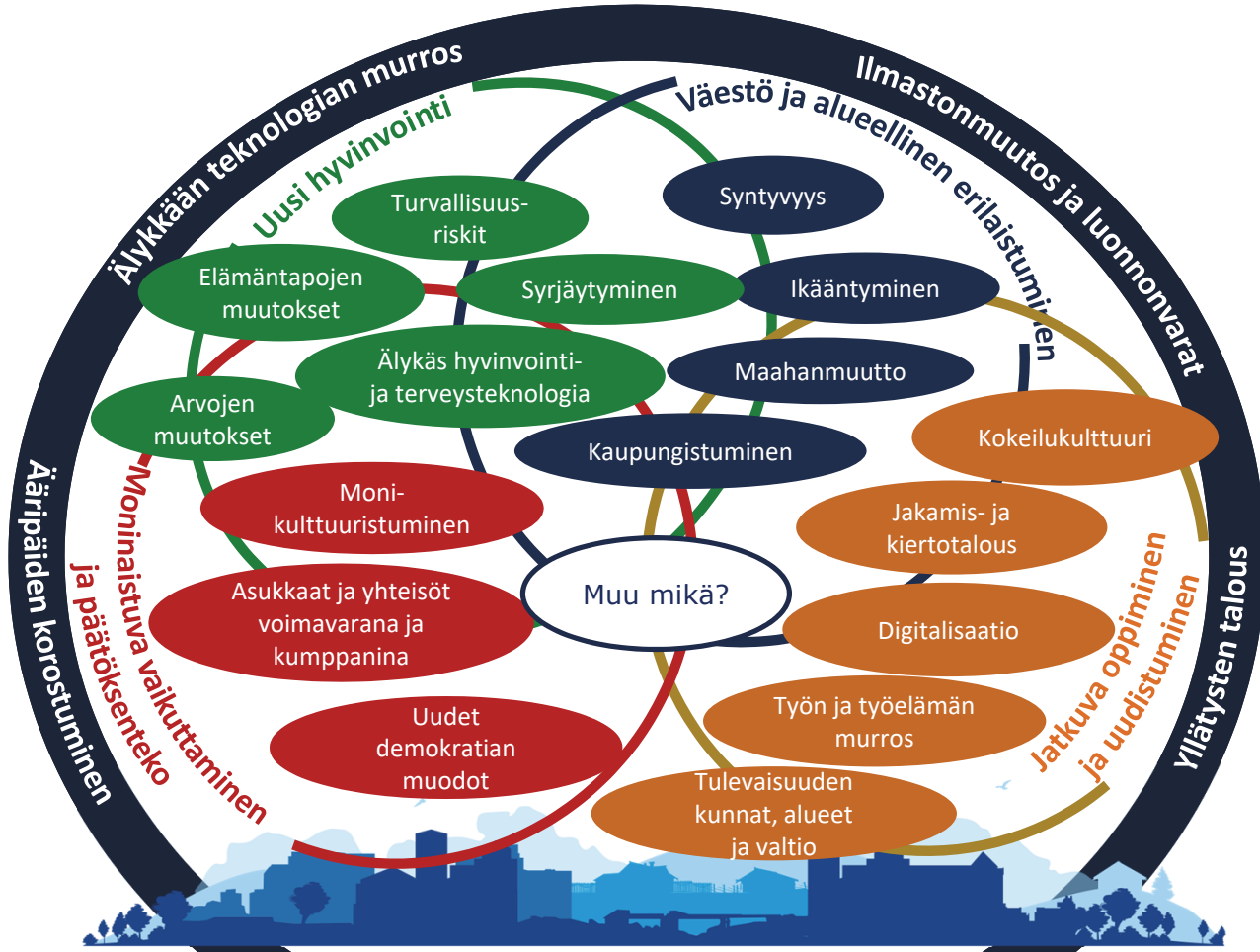
Monikulttuuristuminen

Suomi muuttuu yhä monikulttuurisemmaksi väestön vapaan liikkuvuuden, maahanmuuton ja pakolaisuuden seurauksena. Mikäli kulttuurien välinen vuorovaikutus rakentuu luontevaksi, maahanmuuttajat kotoutuvat hyvin, osallistuvat aktiivisesti yhteiskunnan toimintaan ja ovat vahva voimavara opintopoluilla ja työelämässä. Mikäli kotoutumista ei tapahdu, maahanmuuttajat ovat syrjäytymisvaarassa ja konfliktiherkkyys maahanmuuttajien ja kantaväestön sekä eri maahanmuuttajaryhmien välillä kasvaa.

Kunnilla on tärkeä tehtävä maahanmuuttajien osallisuuden ja yhdenvertaisuuden sekä eri väestöryhmien välisten hyvien suhteiden edistämässä. Monikulttuuristuminen on yhä useammin huomioitava tavalla tai toisella palvelujen suunnittelussa. Maahanmuuttajien integrointi päätöksentekojärjestelmäämme on mahdollisuus vahvistaa kotoutumista, esimerkiksi kannustamalla maahanmuuttajia asettumaan ehdolle kuntavaaleissa.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Älykäs hyvinvointi- ja terveysteknologia

Älykkäät teknologiat mullistavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä sairauksien hoidon. Älykodit, päälle puettava hyvinvointiteknologia, oma- ja itsehoitopalvelut sekä koneelliset hoitoarviot tulevat lisääntymässä määrin olemaan arkipäivää lähitulevaisuudessa. Maantieteestä riippumattomat palveluprosessit tulevat mahdollisiksi. Teknologia edellä mainittuun kehitykseen on pitkälle jo olemassa.

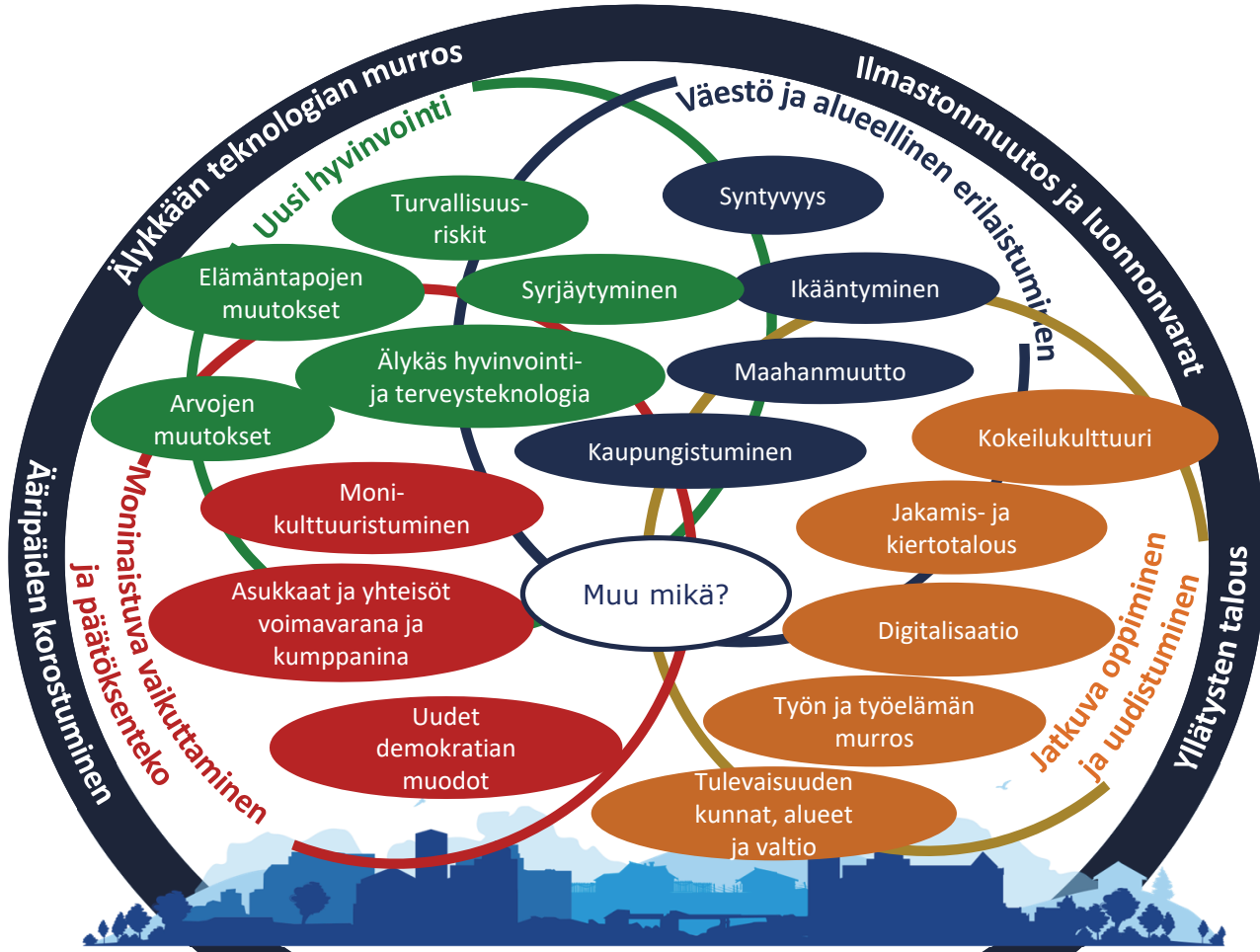
Varsin piankin voimmekin olla tilanteessa, jossa esimerkiksi perusterveydenhuollon lääkärivastaanotto fyysisinä tilana ja prosessina on tarpeeton ja siirtynyt älypuhelimeen tai tietokoneelle: ei-raskaaseen diagnostiikkaan liittyvät prosessit voidaan toteuttaa kokonaan ihmisten kotoa käsin koneellisesti. Vakavampien sairauksien hoidossa, esim. kirurgiassa robotiikka tulee muuttamaan hoitoprosesseja radikaalilla tavalla.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Arvojen muutokset

Arvojen muutokset

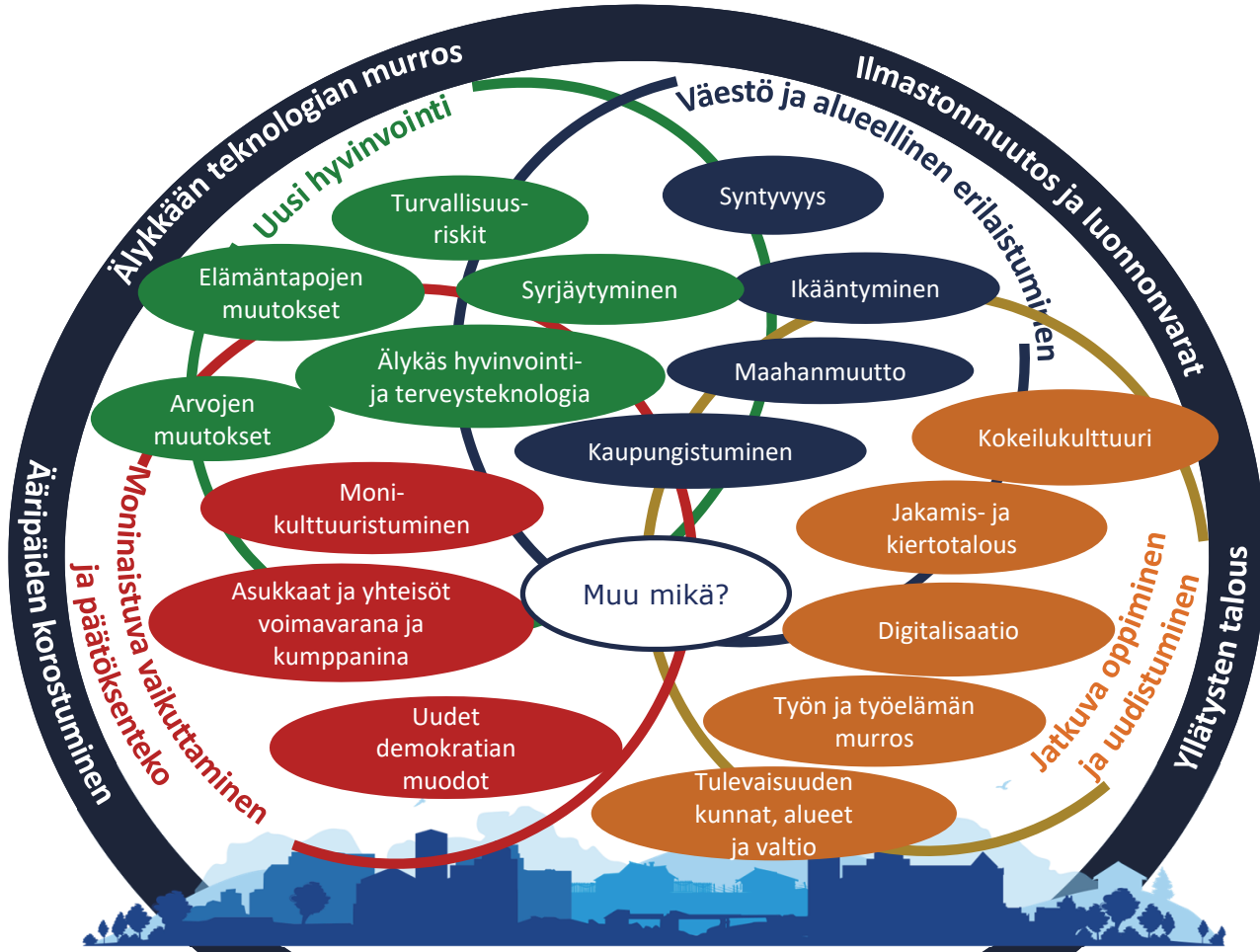
Ihmisten arvot ovat yhä nopeammassa muutoksessa. Arvojen muutosta vahvistaa se, että ihmiset hakeutuvat yhä enemmän kaltaistensa yhteyteen esimerkiksi verkkoystävien kautta. Samalla myös arvojen ääripäät korostuvat. Esimerkiksi Euroopassa näyttää samaan aikaan olevan vahvistumassa sekä nationalismi että maailmankansalaisuus.

Työelämässä uudet sukupolvet haastavat esimerkiksi vallitsevia työkuulttuurin arvoja, mittareita ja käytäntöjä. Organisaation toiminnan eettisyydellä on myös yhä enemmän

merkitystä. Lisäksi pitkäaikainen kiinnittyminen yhteen organisaatioon, toimialaan tai edes ammattiin on vähentymässä. Taloustutkimuksen mukaan Suomen suurin arvoluokka on ”elämykselliset”, johon 15–17-vuotiaista kuuluu melkein puolet. Elämyksellisyyteen liittyviä asioita ovat mm. pelillistyminen, ekologisuus, vaihdantatalous, paikallisuus, autenttisuus, pop up -tarjonta, lähiruoka jne., jotka ovat samanaikaisesti saatavilla perinteisen massatuotannon rinnalla.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Elämäntapojen muutokset

Henkilökohtaisen hyvinvoinnin vaaliminen on yhä useamman elämän perusta. Yhä useammat ihmiset haluavat kantaa laajasti vastuuta hyvinvoinnistaan, joka mielletään laajasti mielen, sielun ja kehon kokonaisvaltaisena yhteispelinä. Aktiivinen ote kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista sisältää usein ajatuksen onnellisuudesta ja henkisestä kasvusta. Kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin kuuluvat myös työhyvinvointi ja esimerkiksi työajan rajoittaminen.

Elämäntapojen muuttuminen terveellisemmiksi voi helpottaa ikääntymiseen liittyvää hoidontarvetta. Kulutuskäyttäytymiseen liittyvät muutokset ovat myös selkeä signaali elämäntapojen muuttumisesta. Kuluttamisen kriteerit ovat yhä kestävämpiä: elämyksellisyys, ekologisuus ja eettisyys toimivat valintakriteereinä hinnan, laadun ja kestävyuden rinnalla.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):